

TAPOLCZAI LAPOK

ezelőtt: TAPOLCZA és VIDÉKE.

Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-tér sora: 1 korona.

Birtokpolitika és munkásvédelem.

A jövő történetirójának, aki tisztában fogja látni Magyarország közgazdasági fejlődésének összes körülményeit, mint a most élő nemzedék, talán sikerülni fog megállapítani: mennyi része volt gazdasági életünk kelletlen vonásaiban a gazdasági okoknak, mennyi a lélektaniaknak, mennyi a politikaiaknak.

Gazdasági állapotainknak két jellemző kórsága: a kivándorlás és a munkások között dúló elégedetlenség. Ezt véve figyelembe, a politikai okoknak befolyását már most is minimálisnak tekinthetjük, mert hiszen a legszegényebb néprétegekben a politikai érzék nem olyan eleven, mint fentebb. Kétségtelen azonban, hogy a közelmúltbeli szociálista izgatásoknak sikerült az elégedetlenség okait politikai szempontokkal is gyarapítani.

A tapasztalat azt bizonyítja, hogy a szociálista követelések nagyobb szerepet játszanak a szociálista irodalomban és szónoklatokban, mint a gyakorlati élet reális szükségéiben. Fenn halljuk hangoztatni a szociálista jelszavakat a fórumon, az ujságban, szóval mindenütt, ahol az emberek koturnusban beszélnek. De a csendesebb eszmecsereknél mindig csak az a vége, hogy nincs föld, nincs elég kereset és a szegény ember alig reménykedhetik, hogy maga és családja valaha jobb sorsba jut és élvezheti a birtokos polgár anyagi és erkölcsi függetlenségét.

Az az államférfi tehát, aki Magyarország aktuális gazdasági bajain akar segíteni, a bajoknak az anyagi viszonyokban rejlő okait veszi orvoslás alá. A szociálista követelésekkel nincs mit csinálni, mert hiszen egyetlen egy országban sem tudták többre vinni szürke teoriánál. A mi szociális bajainknak azonban meg vannak a maguk fogantyúi, úgy az erkölcsiek, mint az anyagiak és azokat megragadva, a gyakorlati politikai cselekvés fontos eredményeket ígér.

A kormányának a minap nyilvánosságra jutott munkálatai azt mondják, hogy egységes és szerves akció készül gazdasági életünk széleskörű és intenzív fejlesztése érdekében. Bajos lenne már e pillanatban mérlegelni az iparfejlesztési és ipari munkássegítési akciók hatását, mert hiszen a javaslatok tulajdonképpen még csak megfogják teremteni népességünk szélesebb ipari rétegeit s e javaslatok ma még csak százazrekre vonatkoznak. Az adóreform, amely a közterhek arányosítását tűzte célul, már milliókat érdekel és például a másodosztályu keresetadónál mutatkozó anomáliák kikü-

szöbölése milliók anyagi érdekét és morális elégedettségét érinti. Magyarország népességének legszélesebb rétege a földmivelő, birtokos vagy munkás. Ennélfogva gyors és nagy hatást azoktól az akcióktól kell várunk, amelyek a rétegeket akarják felemelni, még pedig nemcsak negatív jellegű intézkedésekkel, mint az adóreform, melynek alkotó hatása nincs, bármi üdvös és szükséges legyen, hanem az erőket sarkantyuzó pozitív alkotásokkal.

Nálunk a tudomány és az időszaki irodalom sokáig ezt beszélte, hogy a nyugoti művelt államokban a törvényhozás és kormányzás a polgárok gazdasági életébe közvetlenül nem nyúl bele; különösen perhorreszkálja a modern állami rendszer a gazdasági munkálkodás állami támogatását. Ez előtt tiz esztendővel még államszocializmusnak nevezték volna nálunk azt, amit például Franciaország csinál a közszállítások terén, amelyekben a munkásszövetkezetek szinte monopolisztikus jogokat nyertek, a gazdasági élet különböző foglalkozásaiban egyenes állami segítség útján. Németország a hivatalnoki lakások dolgában, a szövetkezeti és a telepítési téren, Anglia az irországi földmegváltásban, a munkát nem kapó iparosok dolgoztatásában. Természetes dolog, hogy nálunk sem soká maradhatott ez a felfogás érvényben, amely mellett a törvényhozás és kormány összetett kézzel nézték nemzeti erőink jelentékeny részének pusztulását. Elkövetkezett az az idő, amikor a kormányzásnak a tömegek érdekeit közvetlenül meg kellett fogni, hogy haladásra bírja a tömegeket, amelyek teljesen szabad és saját erejükből való fejlődése a külföldön is csak teoriának bizonyult.

Kétségtelen, hogy a nyugati művelt népek vagyonban és műveltségben már erősen előre haladtak, mikor mi hosszúságos és pusztító háborusok után a modern nemzeti élet első lépéseit kezdtük tenni. Rövid idő alatt sokat kellett végeznünk, hogy legalább a külső keretekben felemelkedjünk a nyugoti művelt államok színvonalára. Az ilyen gyors munka nem lehet hiba nélkül való. De a közelmúlt gazdasági fejlődésének kellemetlenségei nem tartoznak e sorok keretébe. Csak arra akarunk ráutalni, hogy amikor a kormány megindított nagy szociálpolitikai akciójával erős eszközökkel a milliók mindennapi életébe nyúl, tulajdonképpen a nemzeti haladásnak a közelmúltban háttérben maradt kérdéseit veszi munkába. Ez a körülmény adja meg e munkának jellegét és értékét.

Alsóbb néprétegeink a szegénység és elnyomott helyzet kinzó öntudatára

jutottak. Ezt az öntudatot lelkiismeretlen izgatók az állami és társadalmi rend ellen való izgatásra használták fel. Az izgatásnak legokosabb ellen-szere a reménytelen szegénység és az elnyomottság érzésének törvényes eszközökkel való eloszlátása. Aki népünk lélektanát ismeri, tudni fogja, mit jelent a földmivelésügyi miniszter által kidolgozott négy javaslat, melyek közül egyik a telepítésről és parcellázásról szóló 100 milliós telepítési és parcellázási akciót indít meg, a másik a munkásházák építéséről szóló már az első évben 10—12 ezer gazdasági munkásnak teszi lehetővé a saját ház építését, saját családi otthon alapítását. A harmadik, gazdasági cselédek jogviszonyait szabályozza, hogy világosabban rendezze azokat a kérdéseket, amelyek miatt ma a gazdák és cselédek jó viszonya leggyakrabban megzavaródik. A negyedik munkásvédelmi szabályokat állapít meg és nemcsak elvétve az itt-ott rovásukra üzött visszaéléseket, de jogi képviselőt is szabályozza, a munkásvédelmet hatóságilag feladattá teszi.

Bizonyos, hogy a tengerentúlra száz meg százezer vérünknek jó nagy részét nem éppen a mai napnak, nyomorúsága vitte ki, hanem az, hogy reménye sem volt sorsának javulására. A telepítés és parcellázás, a munkásházák intézménye bizonyosan versenyezni fog az amerikai kereset kilátásával. Egyik-másik visszaélést, amelynek során valamelyik családtagja méltatlanságot szenvedett, szociálista izgatók kitűnően tudtak felhasználni az összes munkaadó gazdák ellen való lázításra. Mert rendes körülmények közt a munkásnak nem volt szabályozott hatáskörű támogatója s szociális berendezésünk e hiányát az izgatás nagy sikerrel használta fel a felső gazdasági társadalom, a „börkabátosok“ megbélyegzésére.

Mi sem szükségesebb, mint hogy a felsőbb társadalmi rétegek, a gazdák, a tisztviselők, bármiféle foglalkozásu emberek, akik a néppel érintkeznek, a most meginduló birtokpolitikai és munkásvédelmi akció mibenlétét és jelentőségét a nép tudatába átvigyük. Fontos dolog, hogy ez az akció mindenfelől bizalommal, az arra hivatottak részéről pedig a közreműködésre való szíves hajlandósággal találkozzék.

Helyi tervezgetések.

Minden községnek anyagi és erkölcsi javainak előmozdítására kell iparkodnia. Ezt elmulasztani vétek, oly vétek, amelyért legtöbbször az utódok bűnhődnek. Az alkalom, az idő, nem ritkán a szükség szüli a hasznos intézményeket.

Időszerű nálunk a vizes rétek lecsapolása munkálatainak megkezdése alkalmával azzal foglalkozni, mire használhatja fel gazdaságadalmunk majdan e területet, miként értékesítheti azt legjobban, mily gazdasági ágat üzhet azon legnagyobb haszonnal, legtöbb jövedelemmel.

A tervezés talán még korai, de nem árt jól elmélkedni. Van idő, mert hiszen még két lényeges terv keresztülvitelétől függ az. Egyik az építendő balatonmelléki vasut, a másik a lecsapolás tervének keresztülvitele. De lássuk csak miként fogja ez önként is egyiket a másik után vonni.

Ha a balatonmelléki vasut kiépül, ami már csak rövid idő kérdése, úgy bizonyára a zalai part is pezsgő életre kel. Tapasztalatból tudjuk már eddig is, hogy a Balaton mellett fürdőző közönségünk vagy nehezen, vagy egyáltalán nem jutott a kerti veteményekhez, zöldségműhöz. Már pedig ha a vasut megépül, akkor hatványozott mennyiségben kell a kerti természetmennyiség. Hisz eddig több zalai balatonparti fürdővendég e szükségletét megszerezte földről, drágán szerezte be. A tapolcai vizes rétek lecsapolásával, mint már többször említettük, mintegy 500 kat. hold terület szabadul fel és a legjobb kerti termőföld lesz belőle, amit még előmozdit ama körülmény is, mint a tervezetből tudjuk, hogy e terület öntözésre is be lesz rendezve. Lehet-e tehát ily körülmények között ideálisabb kertgazdaságot teremteni, mint majd itt létesíthetünk?

Minden gazda első érdeke, hogy földjén a legtöbb jövedelmet hozó gazdasági ágat üzze. Már pedig épen az említett körülményeknél fogva kínálkozik-e erre jobb alkalom, ha az építendő vasuton rövid idő alatt szállíthatja a gazda jó áron értékesíthető természetmennyét. Piacra lehet az egész Balatonpart, mert hisz e nagy területen kellő szakértelemmel párosult szorgalommal sokat produkálhat.

Ime a terv. Kissé korai ugyan, de addig nem árt felette gondolkodni. Kivitele, ha a réteket lecsapolják, semmi nehézségbe nem fog ütközni. Sőt, a lecsapolás állami segélyezésének támogatására egyik lényeges indok. Epen ezzel járulna hozzá közvetve földművelési kormányunk a Balaton Szövetség által tőle a múlt évben kérelmezett balatonparti nagyobb kertészeti létesíthetésére. Itt ugyan a segélyezés más címen történnék, de közvetett célja azonban mégis a balatonparti kerti természetmennyiség szükségletének kielégítése lenne.

Igaz, hogy Tapolcán, habár csak nagyon kis területen, mégis kellő eredménnyel kerteszkednek asszonyaink, azonban ha e terv sikerül, akkor szakszerűbb és a terület időszerűbb kihasználását is el kell sajátítani.

Egyik terv a másikat vonja maga után. Keresztülvitelével azonban kettős célt érünk el, mert kielégíthetjük a Balatonpart zöldség-szükségletét és földünket a legjobban jövedelmeztetjük.

Ima a hazáért

Irta: Rákóczi Ferenc.
— 1703. —

Uristen! Igazság kutfeje és kimeríthetetlen forrása a kegyelemnek, ki parancsolataidról megfedkezett népedet néhanapján a szolgáltság jármával sújtod, hogy megtörvén gőgjét, amit neki a büntetésben igazságot, ugy a megbocsátásban újból kegyelmet nyujts: bevalljuk, Uram, őseink nyughatatlanságát, beismerjük mindennapi vétkeinket, a melyekkel ellened támadván, ostorodat valóban megérdemeltük; rászolgáltunk Uram, hogy nemzetünk dicsősége elenyészszék s gyermekeink idegen nép járma alatt görnyedjenek, méltók vagyunk, hogy szakadván, eredetünk emlékezete és nemzetünk neve feledésbe merüljön, mivel elhajoltunk Tőled, Istenünktől és Urunktól. Mindazonáltal, óh Uram tekinstd a nyomoruság ez örényében hullott népednek sóhaját, hallgasd meg a szegények, az özvegyek, az árvák Hozzád felsíró jajkiáltásait, tekinstd a bűnhődésre kész ártatlanoknak kiontott vérést s ne felejtkezzél meg irgalmasságod cselekedeteiről, melyekkel hajdan szolgáltságban sinlő választott népedet elárasztani kegyes voltál. És ha lelkeinkben

lángra lobbantottad felszabadulásunk vágyának tüzeit, vezérelj cselekedeteinket, erősítsd meg karjainkat, élesítsd vegyvereinket, hogy kegyes akaratomnak egyesült erővel szolgálhassunk. Adj, Uram, azoknak, kiket vezéreinkül rendeltél, a rendelkezésben bölcsességet, a balsorsban bátorságot, a szerencsétlenségben mérsékletet, hogy végzéseid határát és ezt körülvevén irgalmasságod köntösével, óvd meg az ellenség cselekeitől, s üzd el az álmat a virasztók szeméiről, nehogy készületlenül találhassunk. A Te angyalod legyen ami örünk és vezetőnk a csatában, aki szétszórja a fegyverek golyóit s valamint Izraelt szárazon átvitte a tengeren, ugy vezessen át bennünket sértetlenül ellenségeink tömegén. Add végül, Urunk és legkegyelmesebb Atyánk, hogy felvétetvén néped kebelébe, rendelésed utjáról le ne térjünk, hanem igazságtételeid öreivé levén, utunk nyugalomban és békességben vezessen Te hozzád, ki végtelen kegyelmednél fogva azt akartad, hogy a szolgáltságból kiszabadítottassunk és megváltassunk. A mi Urunk Jézus Krisztus által, ki a Szentháromságban veled él és uralkodik, mind örökön örökké. Amen.

Ezt a gyönyörű imát II. Rákóczi Ferenc fejedelem írta. Egykoru kézirati másolata Győr vármegye levéltárában fekszik. A latin nyelvű szöveg elé, ugyancsak latin nyelven, ezt írta a néhai másoló: „Felső-vadászati Rákóczi Ferenc, Isten kegyelméből fejedelem és Tekintetes Sáros vármegye örökös főispánjának általa az isteni kegyelem elnyerése végett fogalmazott könyörgő imája, melyet az Ur színe előtt naponként imádkozni szokott. — A táborban közzétett azon célból, hogy a vezérelte alatt álló magyar hadsereg kegyelmes fejedelemének és urának nyomdokait az alázatos könyörgésben is kövesse.

H I R E K.

Megnyiták az iskolák. A difteritisz járvány miatt bezárt elemi iskolák és kisdóvódásokban az előadások november hó 9-én ismét megkezdődtek.

Villamosvilágításunk magánberendezései még mindég folyamatban vannak. Mint illetékes forrásból értesülünk a villamosvilágítás december hó folyamán kezdődik. A közvilágítás december 5—10-ike között, a magánvilágítás pedig december hónap végén kezdődik.

A balatonparti vasut ügyében hiteles forrásból vett értesítés szerint I osztályu gyors vonat is közlekedik majd. Szeretnénk már látni!

Mit irnak rólunk? A tapolcai tanítók lakáspenze ügyére vonatkozólag egyik vidéki lapársunk megjegyzi: „Még olyan ember is akadt Tapolcán, aki e határozatot megfelebezte. Erre az urra csakugyan büszke lehet Tapolca! De még mennyire büszkék vagyunk, hogy pironkodva kell felelnünk, hogy sajnos ilyen individuma van a tapolcai képviselőtestületnek. Szegény Tapolca, hát már arról is híres-neves lesz, hogy oly községi képviselő is van, aki a kultura szerény harcosainak ily jóakarója! Hisz ez szegénységi bizonyítvány a szellemkoidusságról, amit mindenki önmagáról állít ki tudatlanságával. Ki mint vet, ugy arat!

Szent Imre ünnep. A tapolcai Katolikus Kör ifjusága a mult vasárnap fényes ünnepélyt tartott Szent Imre, mint a ker. magyar ifjuság védőszentjének emlékeztetére. Az ifjak nagy csapata zászló alatt vonult át a kör helyiségéből a templomba. Az ünnepélyes szent misét Ley József plébános, szentszéki ülnök végezte segédlettel. Az alkalmi éneket Stephanek János kántortanító tanította be.

A Délivasut államosítása. Többször hangoztatták már ez ügyet, de dülőre nem jutott. Wekerle Sándor már első miniszterelnöksége idején tárgyalásba bocsátkozott a Délivasut-Társasággal az államosítás dolgában. De a tárgyalás közben felmerült finánciális differenciákhoz járult Wekerle lemondása, ami után az államosítás terve hosszú éveken

keresztül pihent. A fontos terv ismét felszínre került. Most, — hogy újra Wekerle Sándor áll a kormány élén, meg akarja valósítani az eszmét, hogy minden magyar vasuti vonal az államé lehessen. Mint értesülünk, a kormány újra tárgyalásba bocsátkozott a vasuttársasággal. Előre csak információs jellege van ezeknek a tárgyalásoknak, mert a kormány jelenlegi helyzetében csak előkészítheti ezt a hatalmas arányu közlekedési reformot, a melynek megvalósulása azonban tüstént aktuális lesz, mihelyt a kormány az átmeneti programja misszióját elvégezte. A Déli vasut igazgatósága, Brahm lovag vezérigazgató elnökölete alatt e napokban már tárgyalás alá is vette az átadás kérdését és forrásunk szerint ugy határozott, hogy a vételárát ma is arany értékben követeli leltári számítás alapján. Magáért a vasuti monopólium bevételeiért száz millió koronát kérnek. A Déli vasut megváltásával a magyar vasutak kiadási központját, a tervek szerint a Déli vasut jelenlegi budai végállomását végleg megszüntetnék s kihelyeznék Kelenföldre, ahol a központi pályaudvarnál is nagyobb vasuti indóházakat létesítenének. Az új közlekedési reformok majdnem egy milliárd korona befektetést igényelnének. — Forrásunktól ugy értesülünk, a kormány a befektetést nem az állam, az adófizető polgárság terhére eszközöznél, hanem olyan állampapirokat bocsátana ki, melyeknek törlesztése, illetőleg beváltása kizárólag az államvasutak jövedelmeit terhelné. A Délivasut államosításával intenzívebb és olcsóbb lenne Olaszországgal való kereskedelmi összeköttetésünk és a magyar tengerpart felé két állami vasutvonal vezetne.

A fogyasztási adó ellen. A csereszegtomaji birtokosok legnagyobb része kérvényt adott be a földművelésügyek miniszteréhez, hogy töröltesse el a fogyasztási adót. A kérvény ügyében a polgárok kerületük országgyűlési képviselőjéhez fordultak, aki értesítette őket, hogy a kérvénynek formahibája van. Együttal jó tanácsokat adott arra, hogy miként készítsék az új kérvényt. — Itt említjük meg, hogy más vidékről már küldöttettek mennek a fogyasztási adó eltörlése végett a pénzügyminiszterhez. Tapolcán még semmi mozgalom. Pedig mint elsőrendű bortermelő vidéknek a mozgalomban vezető szerepet kell vinnie! Előre!

Hangos az utca. Pénteken, folyó hó 9-én kezdődött Tapolcán a járás állításköteles ifjainak sorozása. Szokatlan dolog, hogy az ősi borus hangulatot zavarja a sorozó bizottság elé lépő legénység vidám nótája. Szedik a legénység javarészt, mert hát kell a katonagyerek. A besorozottak himnusz dalát néhány hét múlva a kesergő nóta váltja fel, a berukkolás után, onnan a kaszánya ablakából. . .

Panasz. Már több oldalról vettük a panaszt, hogy hetivásárok alkalmáról a Frisch és Kardos-féle ház közötti átjárót a baronfi-áruelők teljesen elállják, hogy ott a átjárást teljesen megakadályozzák. Kérjük az előjáróságot, vegye oltalmába a panasz orvoslását.

Világosságot kérünk! Már napok óta sűrű sötétségben van az egész város. Ugy tudjuk, hogy a villamosrészevnyrtársulat köteles a villamosvilágítás elkészültéig világíttatni. A villamosvilágítás pedig még csak egy hónap múlva lesz kész. Gyors intézkedést kérünk, mert egy hónapig nem tűrhetünk ily sötétséget. Vagy talán ez a bevezetés, hogy annál feltűnőbb legyen a villamosvilágítás!

Tűz Tapolcán. Folyó hó 7-én délben a Berek utcában Takács Kálmán háza, a gyermekek gyufajátékától tüzet fogott. Az égő házat megmenteni nem lehetett, a védelem tehát a szomszéd házak megmentésére irányult, ami dacára, hogy elég erős szél fújt, sikerült is. A tüzoltóság három fecskendőjével csakhamar leverte a tüzet, amely munkájában segítségére volt ugyan a polgárság, de itt is, mint minden tüznél a tüzoltóság a tudatlan nép kritikáját szenvedte. Ha népünk csupán a vízszerzésről gondoskodnék, ami minden polgárnak kötelessége, és ne avatkoznék a tüzoltók munkájába, ne bámészkoznék, és ne akadályozná a szabad munkát, ugy a paracsnokság, akinek a tüznél kizárólagos de felülősgelteljes rendelkezése van, és aki ugyis

elsősorban védekezés taktikájára irányítja figyelmét, úgy az oltás nem szenvedne kétsédelmet vagy mulasztást. Azt is jó volna megtanulni népünknek, hogy a drága fecskendőkbe ne szemetes szennyest vizet hordjon, ami ez esetben egyik gépnél megtörtént, hogy a piszok a szűrőt teljesen eltömte, mert úgy készletelti a sürgős munkát, vagy pedig a gépet készíti teljesen tönkre. A tudatlan nép ezt nem tudja, természetesen a tűzoltóságot károsítja, s így nem is volna csoda, ha úgy ezen mint a hivatalos közönség értelmetlen beavatkozása folytán egy ember sem akadna, aki önként elvállalt kötelességről, mihez csak felebaráti szeretet köti, lemondana. A jelen tüznél kárt szenvedett Takács Kálmán és Komjáti Péter, ami azonban a részbeni biztosítással megtérül. Ne hagyjuk a gyermek előtt a gyufát!

Borkezelési tanfolyam kisbirtokosok és vincellérek részére. Az okszerű pincekezelésre vonatkozó gyakorlati ismeretek terjesztése végett a budafoki pincemesteri tanfolyam helyiségeiben kisbirtokosok és vincellérek részére folyó évi november hó 19-től december hó 1-ig terjedő időleges borkezelési tanfolyam fog tartatni oly célból, hogy ezen tanfolyamon a résztvevők a legszükségesebb ismereteket főleg gyakorlatilag elsajátítsák. A tanfolyam tandíjmentes, a résztvevők azonban ellátásról (lakás, étellezés) saját költségükön maguk tartoznak gondoskodni. A tanfolyamra való felvétel végett a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulni. Egy tanfolyamra 20 egyennél több nem vétetik fel, de a jelentkezők számához képest esetleg több hasonló tanfolyam fog tartatni. A tanfolyamra jelentkező tartozik bemutatni, a) az életkorát tanúsító anyakönyvi kivonatot, vagy községi bizonyítványt (esetleg cselédkönyvet, b) községi erkölcsi bizonyítványt, melyben a jelenkező jelenlegi valamint lehetőleg korábbi foglalkozása is kitüntetendő, c) a jelentkező eddigi alkalmazására (szolgálatára) vonatkozólag munkaadójától nyert bizonyítványait, d) igazolnia kell, hogy magyarul írni és olvasni tud, e) aki másnak szolgálatában áll, annak felvételéért a gazdája kell hogy folyamodjék.

Borkezelési tanfolyam, nagyobb szőlőbirtokosok és gazdatisztek számára. Az okszerű pincekezelésre vonatkozó ismeretek terjesztése végett a budafoki pincemesteri tanfolyam helyiségeiben nagyobb szőlőbirtokosok és gazdatisztek részére folyó évi december 3-tól 15-ig terjedő időleges borkezelési tanfolyam fog tartatni oly célból, hogy a résztvevők a legszükségesebb elméleti és gyakorlati borkezelési ismereteket elsajátítsák. A tanfolyamra való felvétel végett a folyamodó nevének, lakóhelyének és foglalkozásának közlése mellett, közvetlenül a pincemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulni, hol a jelentkezés sorrendjében történik a felvétel.

Kinevezés. A belügyminiszter Soós Pongrác nagykanizsai állami anyakönyvi felügyelőt a belügyminisztériumhoz miniszteri titkárrá kinevezte.

Második virágzás. Nemesak az a bizonyos akácfa, hanem a kedvező novemberi időben az alma és körtefa is másodszer nyílik. A déli védett hegyoldalakon Badacsonyban és a vidék több szőlőhegyéről vetünk hasonló hirt. A balatonszentgyörgyi erdőben pedig a napokban még epret is szedtek.

A felekezeti tanítók vasúti kedvezménye. A felekezeti, elemi és középiskolák tanítói és tanárai már régebben mozgalmat indítottak, hogy a vasúti díjszabásnál ugyanolyan kedvezményben részesüljenek, mint az állami alkalmazottak, akik féláru vasúti jegy váltásáért jogosító igazolványokat kapnak. Amint megbízható forrásból értesülünk, ezen mozgalom végre sikerrel járt, amennyien a kultuszminiszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg elhatározták, hogy a felekezeti elemi és középiskolák tanítóinak illetve tanáraiknak ily igazolványokat fognak 1906. év január 1-től rendelkezésére bocsátani. A két miniszternek erre vonatkozó együttes rendelete már a jövő hónapban fog közzé tétetni.

Polgár Bélát Karácsony Kálmán sümegi szolgabíró rágalmozás és becsületsértésért jelentette fel a pécsi törvényszéknél, hol a folyó hó 8-án tartott esküdszék kimondotta

Polgár bűnösségét, mely alapon a bíróság 6 havi államfogházra, 300 korona pénzbüntetésre és a költségek megtérítésére ítélte.

Másképp volt megírva a mennyben. Két fiatal szerető szív, a jövő boldogság reményével, kedves álmokkal telve, evezett a boldogság révpartja felé. Oh, de a kifürkészhetetlen isteni Gondviselés másképp végzett. Letört a remény virága, kihült egyik szerető szív, mielőtt teljesült volna a kedves álom. Vargha Géza m. kir. honvéd főhadnagy, Tuss Antal tapolcai m. kir. vincellériszkolai igazgató unokaöccse, ki ifjú szíve frigykoszorúját Tapolcán óhajtotta megkötni, folyó hó 8-án, 26 éves korában Sopronban meghalt.

A kir. járásbíró új helyisége. A tapolcai kir. járásbíró a jövő het folyamán költözködik át, kényelmes új hivatalos helyiségebe, az ujonnan épült Leszner-féle ház emeleti részébe.

Köszönetnyilvánítás. A tapolcai kereskedő ifjak Rákóczy ünnepélyen közreműködő uraknak: Szücs Mihály, Vázsonyi Izidor, dr. Szántó Manó, Diskai József és Grünberger Bernát urnak ez uton is köszönetét nyilváníttja *Az Eltűnés.*

A rendőr, ha ugyan ennek lehetne nevezni azt, aki maga is rendetlenséget botrányt csinál. Ezt követte el nagy buzgóságában egyik helybeli rendőr a múlt héten egy kávéházban. A rendőr kötelessége ha a kávéházban záróra után is vendéget lát, a tulajdonost figyelmeztetni és esetleg feljelenteni, nem pedig kardot rántani és azzal hadonázni, vitézkedni. A utcán miért nem ily vitéz? Mert ott, az ismert tapolcai garázda suhancokat észre sem meri venni, egyik-másik rendőr. Jó volna ismerni egy-kis szolgálati szabályzatot is.

Garázda legény. Kovács Péter tapolcai szabó segéd kenyéradó gazdájával Guth Somával összekülönbözött. Boszujában folyó hó 9-én bevete gazdája kirakatát. A bíróság vette őtalmába a hüvösön.

Gyűjtések a József kir. Herceg Szanatorium Egyesület javára. A nevezett egyesület javára a halottak napján felállított gyűjtőperselyekben Tapolcán 14 korona, Diszelben 10 korona és Gyulakesziben 5 korona, összesen 29 korona, gyűlt egybe, amit a tapolcai bizottság az illetékes helyre már el is küldött.

Az iparos ifjak Önképző Köre a múlt vasárnap kedélyes estét szerzett látogatóinak. A multság a Kaszinó termében volt. A műsor első számát I. felvonásos vigjáték képezte, melyben Mangold Albertné az anyós, Felker Anna a leánya, Fülöp Margit a Nina szakácsné és Vugnecz Lajos a csapodár férj szerepét kitűnően alakították. Vázsonyi Izidor „A kuruc költészetéről” írott értekezését, szerző beteg lévén, Wágner Dezső köri alelnök olvasta fel. Kedvesen szavaltta Klein Gizella az „Izé kisasszony” című magánjelentet. Molnár Ernő magyar népdalokat játszott cimbalmon. Közöhangra Sallay Ferenc, a tapolcai első zenekar tagja Diskai József kurucdalait tárogatón kísérte. Az élvezetes előadást kedélyes táncmultság követte, mely a reggeli órákig eltartott.

A mulatságon felülfizettek: Dr. Szücs Arnold 3 K. 60 fill., Ederer Nándor 3 K., Nemes Jenő 2 K., dr. Schönwald Károly, Kell Árpád 1.20—1.20 f. Fülöp Károly, Diskai József, N. N. 1—1 K., Schäffer Aladár, Gál M. Miksa, Löbl Béla, Kaszás Soma, Tibola József, Markó Gyula 80—80 f., Hoffmann Lipót, N. N. 60—60 f., Pruska János, özv. Tucákoviczné, Erdős Sándor, N. N. 40—40 f., Forgács Izsó 30 fillér. — Mely szíves felülfizetésekért hálás köszönetet mond az *Önképző Kör Elnöksége.*

Valóra vált álom. A telepáthiának érdekes esete történt a múlt héten. Egyik helybeli gazda azt álmodta, hogy szőlőjében lopják az ojtványait. Fölébredt, de ébredésében is folytón ez a gondolat gyötörte. Ejnek idején kiment a szőlőjébe és meglepetve látta, hogy alma valóság, mert ojtványait, amit egyik szomszédjánál a hegypásztorral keresve megtalált, a nyughatatlan álom ideje alatt lopták el.

Az utmesterek új beosztása. Zalavármegyében a sümegi és tapolcai utmesterei

állásokat egyesítették Horváth János sümegi utmester vezetésével. A nagykanizsai kerületet a keszthelyibe osztották be, vezetője Németh József volt tapolcai utmester. A zalalövőit a muraszterdahelyivel egyesítették, vezetője Tanay József volt zalalövői utmester. Lacin Viktor nagykanizsai utmestert a megyei középontba osztották be. Szücs Lajos muraszterdahelyit Zsarnócára (Bars m.) Trisznay Gyula keszthelyi utmestert Predmérre (Trencsén m.) helyezték át.

Tárogató-zenész Tapolcán. Sallay Ferenc, a tapolcai első zenekar ujonnan szerződötetett tagja, a vonós hangszere mellett kitűnően kezeli az újabb időben felkapott tárogatót. A melabús kurucnóták csak ezen a hangszeren érik el igazi hatásukat. A legutóbb tartott két mulatságon élvezettel hallgatta a közönség Sallay szép játékát.

Anyakönyvi kivonat

október hónapról

Születés.

Kretter Ambrus és neje Biró Mária leánya Rozália rk. Bajnóczy István és neje Lázár Vilma leánya Margit rk. Sóvári Sándor és neje Erdélyi Teréz leánya Ilona Terézia rk. Nagy Károly és neje Bogovits Karolin fia Imre rk. Novák Antal és neje Szabó Mária leánya Terézia rk. Szollár Ferenc és neje Varga Rozália leánya Karolina rk. Cser Erzsébet fia József rk. Piros Ignác és neje Nyárondi Anna leánya Róza rk. Bán Péter és neje Vörös Mária fia Sándor rk. Foszák Gyula és neje Horváth Vilma fia Antal rk. Hujder Vendel és neje Kovács Anna leánya Margit rk. Szántó Lajos és neje Farkas Juliánna leánya halva született. Barabás János és neje Markó Ilona leánya Ilona rk. Marton Kovács János és neje Rozsos Roza leánya Roza rk. Tenke Antal és Kulcsár Teréz leánya Erzsébet rk.

Halálozás.

Barabás Pálné Lovász Terézia 37 éves rk. Cser István 68 éves földmives rk. Lenner Mihály 56 éves napszámos rk. Farkas Géza 68 éves díjnok rk. Bogdán György 3 éves rk. Takács Lajosné Zöld Mária 39 éves rk. Buzás József 46 éves napszámos rk. Bogdán Teréz 3 éves rk. Szántó halva szülött. Szollár Karolina 3 hetes ág. hitv. ev.

Házasság.

Karácsony Ferenc rk. Bárka Anna rk. Kocsis István rk. Biró Körmendi Margit rk. Bogdán Gábor rk. özv. Deli Ferencné Csizmazia Anna rk.

HIRDETÉSEK.

Állandó fogműterem.

WELLNER GYULA

veszprémi fogász állandó fogműterme
 Tapolcán, Eibeschtz-szálloda.

TAPOLCAN tartózkodik **Julius**
 hónap kivételével minden hónap
 20-tól 27-ig bezárólag.

Készít minden a műfogászat
 körébe vágó műveleteket.
 Jótállás az összes műveletekért.

Egy ujonnan felszerelt

malom

közel a városhoz, melléktelekkel
 együtt eladó.

Bővebbet

Pauk Vilmos urnál.

Egy jó bázból való fiu
tanoncnak

felvétetik

özv. Kovács Györgyné
vendéglőjében.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen
nincs jobb a

Réthy-féle pekete-füzű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RÉTHY-félet kér-
jünk, mivel sok haszontalan után-
zata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felet fogadjunk el.

Jaklics Mátyásné

kosárfonó, elfogad
nádszékek fonását is mérse-
kelt árak mellett.

Nincs szebb, olcsóbb és ked-
vesebb ajándék, mint egy
beszélő-gép!

Kapható:

Edison

PHONOGR PH

5 ft.

Gramophon 6 műdarabbal 12 ft 50
krajcártól,

Automata 35 forinttól feljebb.

Hengerek és lemezek óriási válasz-
tékban.

Több ezer új fölvétel ének és zenében.
Használt lemezeket veszek vagy ujak-
kal becserélek.

Képes árjegyzék külön-külön a fenti
cikkekben ingyen és bérmentve.

Magyarország legolcsóbb beszerzési forrása.

TÓTH JÓZSEF

gramophon-nagykereskedő

SZEGED, Könyök-utca 3-ik szám.

Értesitem a nagyérdemű közönséget,
hogy Tapolczán özv. Kohn József
házában (Török János utca 6.)

harisnyakötő műhelyt

rendeztem be.

Elvállalok új és javítási munkákat a
legjutányosabb áron.

A tisztelt közönség szives támogatá-
sát kérem

Fleiner Jenőné.

Hirsch József

hentes üzlete és füstöldéje

TAPOLCA Főter.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus, füs-
tölt szalonna és szalámiból. Friss
sertéshus, I. zsir, háj, és zsir-
szalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg fel-
vágottak.

naponta saját készítésű friss
virstli, kalbász, párizsi és
szafaládé.

Legolcsóbb napi árak.

nagyban és kiesiben.

HOGY HIVJÁK?

MIKOR SZÜLETETT?

NINCS TÖBBÉ CSALÓDÁS!

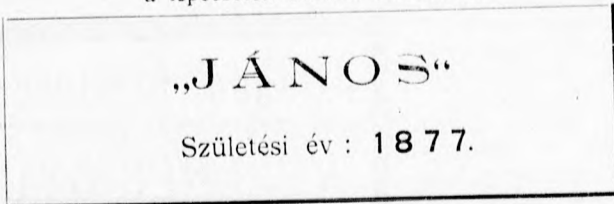
SZERENCSEJÉT LEPECSÉTELVE ŐRZI A KISS BANKHÁZ!

Mindenki megkapja a szerencse áltai nekⁱ szánt sorsjegyet!

Fortuna segélyével minden név és születési év részére egy szerencseszámot helyeztünk el

PECSÉT ALATT, például:

a lepecsételt boríték előoldala:

a boríték hátsó oldala:

Használja ki az alkaimat, Fogadja lepecsételve szerencsését tőlünk.

Irja meg nevét, születési évét és mi azonnal küldjük **pecsét alatt** az ön részére eltett szerencsesorsjegyet.

Sok ezer család, mely bizalmával bennünket megtisztelt és a

„KISS szerencseje NAGY“

jelmondás híveihez csatlakozott, nálunk lelte szerencsését; merítsen Ön is a KISS bankház kiapadhatatlan szerencseforrásából,
vegye át tőlünk szerencséjének lepecsételt záloglevelét és a gazdagság meg jólét közel lesz Önhöz.

XIX. sorsjáték I. osztályának húzása már folyó évi november hó 22. és 23-án lesz.

Az I. oszt. sorsjegyek árai:

Egy nyolcad K. 1-50. Egy negyed K. 3.—. Egy fél K. 6.—. Egy egész K. 12.—.

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

magy. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító helye.

BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos-utca 13.

Flókok: VI. Váci-körut 5 sz.

VII., Erzsébet-körut 22. sz.

LŐWY B.

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv és papírkereskedése
Tapolcza.

Ajánja dúsan felszerelt raktárát Szépirodalmi és diszművekben, ifjúsági iratok, iskolai és imakönyvekben, író és rajzeszközökben.

Nagy raktár: ügyvédi, birói és jegyzői nyomtatványokban, legfinomabb levélpapírok és boritékok díszes dobozokban, stb.

Könyvnyomdám készít: eljegyzési, esketési és bál meghívókat, falragaszokat és hirdetményeket, céges levélpapírokat és boritékokat, névjegyeket, körleveleket stb. a lehető legolcsóbb áron.

Könyvkötészetemben mindenféle könyvek bekötése csinosan és tartósan eszközöltetik.

Nagy raktár képes levelezőlapokban, úgy helybeli, mint az egész Balatonvidékről.

A reször hölgyeknél csunya és eltorzító: Egyedüli biztos alapos eltávolítás gyökerestől mindenkorra a

„SZÖR VESZTŐ”
által. Ara korona 7.—. Kérjen megismertetést (prospektust), mely ingyen, bérmetve zárt levélben küldetik. Rendelhető csak

Schmidék J. illatszertárában
Budapest, VI. Ó-utca 12.

Értesitem a tisztelt husvásárló közönséget, hogy nálam a husnak kilogrammja

Marhahus:

I. rendű leveshus	68 kr.
pecsenye husok	72 „
II. rendű leveshus	64 „
szegy hus	60 „

Borjuhús:

eleje	70 kr.
hátulja	80 „

az árak nyomatékkal együtt értendő.

Hirsch Dávid mészáros.
Tapolcza, (főtér).

Magyar ipar! — Magyar ipar!

Brüner testvérek lámpagyárosok gyártmányainak raktára.

Legolcsóbb beszerzési forrás üveg, porcellán, kép, tükör és lámpa-árakban (részletfizetésre is).

Nagy választék:

szent- és hazafias képekben, függő- és asztali lámpákban

PONGRÁCZ LAJOSNÁL

TAPOLCZA. (A Dienes-vendéglővel szemben.)

Képkerezést mahagoni, zöld, antik, arany és keményfából, ugyszintén ablakbevagást is olcsón eszközlök. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Tábla-üveg eredeti ládákban gyári áron.

Üvegvágó gyémántok nagy választékban.

Szőlőbirtokosok figyelmébe

ajánlom állandóan nagy választéku raktáramat, mindenféle, a szőlőkezeléshez szükséges gépekből u. m. permetező, szénkénegezők, porozók, lepkefogó lámpák — továbbá a legnagyobb választék szőlőprésekben, azonkívül állandó raktárt tartok mindennemű gazdasági gépekből.

Pauk Vilmos

vaskereskedése, TAPOLCZA.

TÖRÖK SZERENCSEJE ÖRÖK

FELÜLMULHATATLAN az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt

27 millió koronánál több nyereményt

fizettünk ki nagyrabeszült vevőinknek; ezek között a két legnagyobb nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat **600.000** koronás főnyereményt.

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt.

továbbá 5 á 100.000, 3 á 90.000, 3 á 80.000, 3 á 70.000, 4 á 60.000 több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000, és ezeken kívül számtalan 10.000, 5000, 3000, 2000, 1000, 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydűsőbb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet. A most kezdődő 19 ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.000** pénzneremény jut.

és összesen 16 millió 457.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000 KORONA.**

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6 á 25.000, 6 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 kor. és még egyéb sok nyeremény. Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 er. sorsjegy frt. — 75 v. k. 1.50,	1/2 er. sorsjegy frt. 1.50 v. 3 kor.
1/4 " " " 3 — " " 6.	1 " " " 6. — " 12 "

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes bekielése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal de legkésőbb

folyó évi november hó 22-ig

miután a huzasmár folyó évi november hó 22-én megkezdődik, hozzánk bizalommal bekielteni, miután szerencsesorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynak.

TÖRÖK A. és TSA

Sürgöncim: Törökek, Budapest. Bankház R.-T. BUDAPESTEN, Sürgöncim: Törökek, Budapest

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Szervita-tér 3/a. I. fiók: Váci-körút 4/a.

II. fiók: Teréz-körút 46/a. III. fiók: Múzeum-körút 11/a.

Megérkeztek

a DITMAR lámpagyártótól

VILLAMOS LÁMPÁIM,

melyek sokkal olcsóbbak a többi gyártmányoknál.

Oriási, nagy választék

a legegyszerűbb és legdiszesebb csillárokból.

Legalább 25% megtakarítás!!

Lenkei Soma.

